

موضوع الخطبة: الخصائص العشرة لليلة القدر

اسم الخطيب: فضيلة الشيخ ماجد بن سليمان الرسي - حفظه الله -

لغة الترجمة: الفارسية

اسم المترجم: محمد أياز فايز

عنوان المترجم: ayazfayez883@gmail.com

موقع القناة بالتلغرام: https://t.me/khutbah_farsi123

موضوع خطبة: ویژگی های ده گانه شب قدر

نام خطيب: شيخ ماجد بن سليمان رسي - حفظه الله -

خطبه کوتاه پیرامون ویژگی های ده گانه شب قدر

خطبه اول

إن الحمد لله، نحمده ونستعينه ونستغفره، ونعوذ بالله من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا، من يهده الله فلا مضل له، ومن يضلل فلا هادي له وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك له وأشهد أن محمداً عبده ورسوله.

بی گمان حمد، ثناء و ستایش نیکو تنها از آن خداست، او را ستایش میکنیم، از او مدد و آمرزش می طلبیم، از شرور نفس های مان و از زشتی کردارهای مان به او پناه می بریم، کسی را که او هدایت دهد هیچ کسی توانایی گمراه ساختن او را ندارد، و اگر کسی را گمراه سازد، برای او هیچ هدایتگری نیست، و گواهی میدهم بر اینکه نیست معبود برحق مگر الله که همتای ندارد و نیز گواهی میدهم بر اینکه محمد ﷺ بنده و فرستاده ای اوست.

اما بعد، بی گمان بهترین سخن سخن الله و بهترین منش راه و روش محمد ﷺ است، و بدترین کارها نوآوری در دین بوده و هر نوآوری در دین بدعت است، و هر بدعت گمراهی و سرانجام هر گمراهی آتش است.

ای مسلمانان! شما و خودم را به پرهیزکاری و ترس از خدا سفارش می کنم، که آن توصیه ای خداست برای همه فرزندان آدم، چنانچه می فرماید: ﴿وَلَقَدْ وَصَّيْنَا الَّذِينَ أُوتُوا الْكِتَابَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَإِيَّاكُمْ أَنْ اتَّقُوا اللَّهَ﴾ [النساء: ۱۳۱] (ترجمه: و ما کسانی را که پیش از شما به آنان کتاب داده شده است، و [نیز] شما را توصیه نموده ایم که از خدا بترسید). از خدا بترسید و از او برحذر باشید، از او فرمان ببرید و نافرمانی مکنید، و بدانید که حکمت الله سبحانه و تعالی بر این بوده که بعضی از زمان ها را بر بعضی دیگری فضیلت دهد، همین گونه ده ذی الحجه را بر تمام روزهای سال فضیلت

داده، و از آن روز عرفه را بر سایر روزهای سال فضیلت داده است، و رمضان را بر سایر ماه ها و از آن شب قدر را بر سایر شبها فضیلت داده است، و شب قدر ده ویژگی دارد:

- نخست: شبی است که الله متعال آنرا به آغاز نرول قرآن مختص نموده، چنانچه می فرماید: ﴿إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ﴾ [القدر: ۱] (ترجمه: همانا ما قرآن را در شب قدر نازل کردیم). در این شب، قرآن از لوح المحفوظ به بیت العزه (آسمان دنیا) نازل شد، و بعدا جدا جدا نظر به حوادث و قایع به پیامبر صلی الله علیه و سلم نازل گردید.
 - نسبت به منزلت و جایگاه بزرگی که این شب دارد به نام (شب قدر) مسمی گردید، قسمیکه گفته میشود (فلان جایگاهی بزرگی دارد)، و اضافه شب به قدر از باب اضافه شیء به صفتش میباشد.
 - و سبب تسمیه دیگر این شب به شب قدر این است، که در این سال (تقدیر سالانه) مقدر میگردد، الله متعال مفرماید ﴿فِيهَا يُفْرَقُ كُلُّ أَمْرٍ حَكِيمٍ﴾ [الدخان: ۴] (ترجمه: در آن شب هر امر مهمی فیصله میابد و تدبیر میشود) و ابن قیم این قول را صحیح گفته است^۱.
- در این شب آنچه از امسال تا سال آینده به وقوع می پیوندد، مقدر می شود، به این معنی که خداوند آنچه که در این سال به وقوع خواهد پیوست برای فرشتگان آشکار نموده و به آنها دستور می دهد تا به وظایف خود تفصیل وار و با جزئیات به آنچه که در آن سال تا شب قدر سال آینده واقع می شود، پایبند باشند، همین گونه اجلها، رزق و روزی، فقر، ثروت،

^۱ - شفاء العلیل (۱۱۰/۱) چاپ کتابخانه عبیکان - ریاض.

^۲ - هر دو قول را در کتاب احادیث صیام از شیخ عبد الله فوزان (ص ۱۴۰) دریابید، هردو نزد مفسرین مشهور اند.

حاصل خیزی، خشکسالی، تندرستی، بیماری، جنگ ها، زمین لرزه ها و هر آنچه که در سال آینده واقع می شود، برای شان آشکارا می شود.^۳

ابن عباس رضی الله عنهما فرمود: در شب قدر از لوح محفوظ آنچه که در سال، از مرگ، زندگی، رزق، باران، و حتی حجاج (فلان و فلان حج میکنند) نوشته میشود.^۴

دوم: فرشتگان در این شب به زمین پایین می آیند چنانچه خداوند می فرماید: ﴿تَنْزَلُ

الْمَلَائِكَةُ وَالرُّوحُ فِيهَا﴾ [القدر: ۴] (ترجمه: فرشتگان و روح (جبرئیل) در آن شب به فرمان پروردگارشان برای انجام هر کاری پایین میشوند).

و روح در این آیت جبریل علیه السلام است، ابن کثیر رحمه الله در تفسیر آیت فوق می گوید: "از برکت زیاد در این شب فرشتگان زیادی نازل می شوند و با رحمت و برکت فرود می آیند، و همچنان در وقت تلاوت قرآن، و برای احاطه بر مجالس ذکر و بال گستری به رسم تعظیم برای طالبان علم، نیز فرود می آیند.

● **سوم:** الله متعال این شب را با برکت توصیف نموده و در رابطه به نزول قرآن فرمودند: ﴿إِنَّا

أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةٍ مُّبَارَكَةٍ﴾ [الدخان: ۳] (ترجمه: ما قرآن را در شب مبارک و فرخنده قدر نازل کردیم).

● **چهارم:** خداوند متعال این شب را تا طلوع فجر به شب سلام و صف کرده (از فراوانی خیر و برکت که در این شب وجود دارد، تا به طلوع فجر از هر آفت و بدی بی گزند میباشد).

● **پنجم:** کسی که شب قدر را از روی ایمان و کسب اجر نماز بخواند و به پاداش الهی برای نمازگزاران این شب تدارک دیده شده است باور داشته باشد؛ گناهان گذشته اش بخشیده می

^۳ - به تفسیر اضواء البیان تألیف شیخ شنقیطی تحت فرموده خداوند: {فیها یفرق کل امر حکیم} در سوره دخان نگریسته شود.

^۴ ابن جریر و غیره از ابن عباس در تفسیر این آیت روایت کرده اند که این لفظ ویژه ابن جریر است.

شود، ابو هریره - رضی الله عنه - روایت می کند که: {هر کسی شب قدر را از روی ایمان و برای کسب پاداش آن با عبادت کردن زنده کند، گناهان گذشته اش بخشیده می شود}°.

● **ششم:** شب زنده داری به نماز و عبادت در شب قدر از قیام هزار ماه (بالاتر از ۸۳ سال)

بهرتر است. الله متعال میفرماید ﴿لَيْلَةُ الْقَدْرِ خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ﴾ [القدر: ۳] (ترجمه: شب قدر بهتر از هزار ماه است). و پیامبر ﷺ فرمودند: {رمضان ماه مبارک به شما آمد، الله متعال روزه را بالای شما فرض گرداند، در این ماه دروازه های آسمان باز شده، و دروازه های جهنم بسته گردیده، و شیطان های با زنجیر بسته می شوند، و در این ماه شبی است که از هزار شب بهتر است، کسیکه که از خوبی ها و صوابش محروم شود حقا که محروم است}¶. ابن سعدی رحمه الله فرمودند: این چیزی است که خرد حیران مانده و عقلها تعجب می کنند، از اینکه الله متعال به این امت شبی را انعام کرده که عمل در آن برابر و زیادتر از عمل در هزار شب است. تقریباً عمر یک مرد که نسیال هشتاد ساله.

● **هفتم:** پیامبر ﷺ در دهه ی اخیر رمضان با سعی و کوشش فراوان به عبادت می پرداخت، و سعی و کوشش که در دهه ی اخیر داشت در دیگر اوقات نداشت.

از عایشه رضی الله عنها روایت است که می گوید: "رسول الله ﷺ در ماه رمضان برای عبادت به قدر می کوشید، در ماه های دیگر به این قدر نمی کوشید، و همچنین به قدر که در دهه ی پایانی رمضان برای عبادت کوشش می کرد، در وقت دیگری آن همه تلاش نمی کرد"⁷.

⁵ بخاری به شماره (۱۹۰۱) و مسلم به شماره (۷۵۹) این حدیث را روایت کرده اند.

⁶ امام نسایی از ابوهریره به شماره (۲۱۰۶) روایت کرده و البانی آن را صحیح دانسته است.

⁷ مسلم به شماره (۱۱۷۵) روایت کرده است.

و همچنین از عایشه رضی الله عنها روایت است که می گوید: { هنگامی که دهه ی پایانی ماه رمضان فرامی رسید، رسول الله ﷺ شب را به عبادت سپری می کرد و خانواده اش را بیدار می نمود و کمرش را محکم می بست }^۸.

و قول (کمرش برا محکم می بست) کنایه از آمادگی برای عبادت است، آمدگی و تلاش که از حد معمول زیاد باشد، و نیز کنایه از زنها دوری کردن و ترک همبستری گفته شده است.

● هشتم: پیامبر صلی الله علیه و سلم نسبت به جایگاه که به دهه ی پایانی رمضان قایل بود در آن اعتکاف می نشست.

از عایشه رضی الله عنها روایت است که "رسول الله ﷺ تا زنده بود، ده روز آخر ماه رمضان را اعتکاف می کرد و بعد از وفات ایشان، همسرانش این ده روز را به اعتکاف می نشستند"^۹.

ابو سعید خدری از پیامبر ﷺ روایت می کند که فرمودند: { در جستجوی شب قدر دهه اول رمضان را اعتکاف نشستم، سپس دهه وسط را اعتکاف نشستم، پس آمده شدم و برایم گفته شد: که شب قدر در دهه اخیر است، هر که از شما خوش دارد که در آن اعتکاف بنشیند، این کار را انجام دهد }^{۱۰}.

ای بنده های خدا! این همه سعی و تلاش پیامبرتان دلالت بر اهتمام و توجه جناب شان به عبادت پروردگارش در زمانه های پر فضیلت میباشد، پس بر مسلمان لازم است که از پیامبرشان پیروی نموده و او را الگو و پیشوا خود قرار دهد، پس باید مسلمان در عبادت الله متعال سعی و تلاش بخرچ دهد و هیچ یک از فرصت ها و لحظات این شب و روز را هدر

^۸ بخاری به شماره (۲۰۲۴) و مسلم به شماره (۱۱۷۴) این حدیث را روایت کرده اند و این لفظ ویژه مسلم است.

^۹ بخاری به شماره (۲۰۲۶) و مسلم به شماره (۱۱۷۲) این حدیث را روایت کرده اند.

^{۱۰} مسلم به شماره (۱۱۶۷) این حدیث را روایت کرده است.

ندهد، چون شخص نمیداند که ممکن بار دیگر این فرصت برایش میسر نگردد، شاید از بین برنده لذت‌ها و جداکننده جماعات او را براباید، آنوقت پشیمان شده اما پشیمانی سودی برایش نخواهد داشت^{۱۱}.

● **نهم:** اختصاص دادن شب قدر به طلب بخشش و مغفرت از خداوند متعال، مادر مومنان عایشه رضی الله عنهما روایت کرده است: " ای پیامبر خدا! اگر شب قدر را دریافتم چه بگویم؟ گفت: بگو: {اللهم إنك عفو تحب العفو فاعف عني} ^{۱۲} یا الله بی گمان که تو بخشنده ی و بخشندگی را دوست داری، پس مرا ببخش.

● **دهم:** از مقام و منزلت که شب قدر دارد الله متعال یک سوره را در شأن این شب نازل نموده و تا روز قیامت تلاوت میشود، پس شأنش را بزرگ گرداند، و سبب بزرگی جایگاهش را بیان نمود و او تعالی نازل کننده قرآن در این شب است، و همچنین در این شب نزول ملائکه را به زمین و اجر و پاداش کسیکه این شب را به خواندن نماز و عبادت شب زنده داری میکند، و شروع و آخرش را بیان نمود، پس حمد و ثناء باد خدای را که در زمان‌های پر فضیلت بر بندگانش مهربان است.

● از الله متعال می خواهیم که ما را در گرفتن روزه رمضان به طریقه که رضایتش است موفق گرداند، و در انجام شکرگذاری، یادکرین و عبادتش به طریقه درست کمک مان نماید.

● الله متعال برای من و شما فهم و عمل به قرآن را عطا نماید، و با آیات و اذکار حکیمانه اش برای من و شما فایده بخشد، سخنم همین بود واز الله برای خود و شما آمرزش می طلبم و از او درخواست آمرزش کنید که اوست برای توبه کنندگان بخشنده.

^{۱۱} با کمی تصرف از سخنان شیخ صالح منجد حفظه الله از سائتش نقل کردم.

^{۱۲} احمد در مسند (۱۷۱/۶) روایت کرده و محققین مسند (۲۳۶/۴۲) آن را صحیح دانسته اند.

● خطبه دوم

- الحمد لله و كفى، و سلام على عباده الذين اصطفى،
- حمد و ثناء و ستایش نیکو تنها از آن خداست و بس، و سلامتی باد برای بندگان برگزیده اش،
- اما بعد، رحمت الله شامل حال تان باد! حکمت الله متعال بر این بود که شب قدر را پنهان نماید تا که مومن در جستجوی تمام دهه ماه با نشاط کوشیده و پاداش فراوان حاصل نماید، بر خلاف اینکه معلوم و آشکار باشد و تنها همان یک شب را به عبادت سپری کند.
- اگر شب قدر معلوم و آشکار می بود، پیامبر ﷺ در جستجوی آن تمام دهه پایانی را اعتکاف نمی نشست، و امتش را به جستجو و تعظیم آن ارشاد نموده، تا شب قدر را به اعتکاف سپری نماید.
- ای بندگان خدا! احتمال وقوع شب قدر در شبهای تاق نسبت به شبهای جفت زیاد است، از مادر مومنان عایشه رضی الله عنها روایت است که رسول الله ﷺ فرمودند: {شب قدر را در شب های فرد (تاق) دهه ی آخر رمضان جستجو کنید} ^{۱۳}.
- ای بندگان خدا! قول که نصوص به آن دلالت دارد این است که زمان وقوع شب قدر از یک سال به سال دیگر متفاوت بوده و اما از دهه ی پایانی تجاوز نمی کنند.
- پس بر مومن لازم است که خودش را در تمام دهه ی پایانی مشغول عبادت گردانیده، و آنچه مردم در وسائل تواصل اجتماعی و غیر آن تعیین شب قدر را نشر و پخش مینمایند، بگذارد، این کاریست که سبب ضایعه شدن وقت و ترک عمل میگردد.

^{۱۳} بخاری در صحیح به شماره (۲۰۱۷) این حدیث را روایت کرده است.

- بندگان خدا! بر مومن لازم است که بنا بر دو سبب نسبت به اول ماه، در آخر ماه سعی و تلاش بیشتر بخرج دهد؛ یکی آن جستجوی شب قدر، و دوم وداع ماه مبارک رمضان، و نمیداند که بار دیگر دریافتش کرده میتواند یا خیر^{۱۴}.
- بدانید رحمت خدا بر شما باد؛ که خداوند شما را به کار بزرگی دستور داده و فرموده است: ﴿إِنَّ اللَّهَ وَمَلَائِكَتَهُ يُصَلُّونَ عَلَى النَّبِيِّ يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا صَلُّوا عَلَيْهِ وَسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ [الأحزاب: ۵۶] (ترجمه: همانا خدا و فرشتگانش بر پیامبر درود می فرستند، [پس] ای مومنان! شما هم بر او درود بفرستید و چنانکه باید سلام بگویید). بار الها! بر بنده و فرستاده ات محمد ﷺ درود و سلامتی بفرست، از او واز یارانش (خلفای راشدین=امامان حق پرست-)، واز تابعین و کسانی که آنها را تا قیامت به نیکی پیروی میکنند، راضی و خشنود باش.
- بار الها! اسلام و مسلمین را عزتمند و قوی بگردان، شرک و مشرکین را ذلیل و خوار بگردان، دشمنان و دشمنان دین را نابود کن، و بندگان یکتا پرست را یاری ده.
- بار الها! کشورهای مان را امن بگردان، امامان و دولت مداران مان را اصلاح کن، و آنها را هدایتگر و هدایت شونده بگردان.
- بار الها! دولت مدارن مسلمانان را در تطبیق کتابت و اعزاز دینت کامیاب بگردان، و آنها را رحمت بر بالای رعیت شان بگردان
- بار الها! همه ی خیر و خوبی های حال و آینده را از تو می خواهیم؛ خیر و خوبی هایی را که می دانیم و مواردی را که نمی دانیم؛ و از همه ی شر و بدی های حال و آینده به تو پناه می جوئیم، شر و بدی هایی را که می دانیم و مواردی را که نمی دانیم.

^{۱۴} ابن جوزی در کتابش (تبصره) آن را گفته است که اینجا با کمی تصرف نقل شد.

- بار الها! از تو بهشت را میخواهیم و آن گفتار و عمل که ما را به بهشت نزدیک کند، و پناه میبریم به تو از آتش جهنم آن قول و عمل که ما را به آتش جهنم نزدیک کند.
- بار الها! مریضان مان را شفا، مردگان مان را مغفرت و گرفتار مان را عافیت نصیب گردان.
- بار الها! دینم را که نگه دارنده ی من از بدی هاست و دنیایم را که زندگانی ام در آن است و آخرتم را که بازگشتم به سوی آن می باشد، اصلاح بفرما و زندگی را برای من موجب افزایش کارهای نیک قرار بده و مرگ را برای من مایه ی راحتی و رهایی از همه ی بدی ها بگردان.
- پروردگارا! در دنیا و آخرت برای ما نیکی نصیب بگردان، و ما را از عذاب جهنم نگاهدار.
- ای بنده های خدا! در حقیقت، الله شمارا به عدالت و نیکوکاری و بخشش به خویشاوندان فرمان میدهد و از فحشا و زشتکاری و سرکشی نهی میکند، و شمارا پند میدهد؛ باشد که پند گیرید، پس خدای بزرگ را یاد کنید که شما را یاد کند و از نعمت هایش شکرگذاری کنید تا نعمت هایش را به شما بیفزاید، و البته یاد خدا از هر کاری بالاتر است؛ و خدا میداند که چه میکنید.

تهیه کننده خطبه: شیخ ماجد بن سلیمان رسی، در ۲۵ رمضان سال ۱۴۴۲ در شهر جیبیل کشور شاهی عربستان سعودی.

واتس: ۰۰۹۶۶۵۰۵۹۰۶۷۶۱

و در سایت:

www.saaaid.net/kutob

https://t.me/jumah_sermons

نشر شده است.

